

Nr 41.

Av herrar **Hansson** i Trollhättan och **Olsson** i Mellerud,
om anslag till fullbordande av kraftstationen vid
Lilla Edet.

År 1922 anvisade riksdagen för fortsättande av arbetena med utbyggnad av kraftstationen vid Lilla Edet ett belopp av 3,5 millioner kronor.

Anslaget skulle utgå av medel för arbetslöshetens bekämpande, varför en viss reduktion av lönerna skulle ske för de vid detta arbete anställda arbetarna.

Vid beslutets fattande antog riksdagen statsutskottets betänkande nr 17 a, vari beträffande denna fråga anföres följande: "Då det ifrågavarande arbetet till väsentlig del har karaktären av nödhjälpsarbete, synes det utskottet skäligt, att även en viss reduktion i arbetslönen äger rum. Ett dylikt förfarande står också i överensstämmelse med de grunder för utmätande av lönerna vid kommunikationsverkens arbeten för bekämpande av arbetslösheten, som av departementschefen i propositionen nr 158 vid 1921 års riksdag angävos. Departementschefen uttalade nämligen såsom sin åsikt i frågan, att i de fall, där arbetena i avsevärd grad kunde betraktas såsom nödhjälpsarbeten, torde, liksom vid övriga sådana arbeten i regel plägade ske, lägre arbetslöner än de i allmänhet vid verkens byggnader gällande böra tillämpas, ehuru frihet borde finnas att laga efter omständigheterna."

Den 29 sept. 1923 ingick vattenfallsstyrelsen till regeringen med hemställan om ett anslag av kr. 500,000: — att upptagas i årets statsverksproposition i och för färdigbyggandet av Lilla Edets kraftstation.

Ur denna vattenfallsstyrelsens framställning tillåter jag mig anföra följande utdrag: "Med förmälan, att styrelsen vid arbetet tillämpat en viss reduktion i arbetslöner, anför styrelsen vidare följande: Då under innevarande sommar arbetslösheten hastigt minskades och arbetarne till följd därav framställde sådana anspråk på höjning av de utgående avlöningarna, som vattenfallsstyrelsen icke såge sig kunna bifalla, utbröt strejk under juni månad. Sannolikt kommer vattenfallsstyrelsen vid arbetets återupptagande att få betala något högre löner än förut. Följden härav liksom av den genom arbetsnedläggelsen förorsakade förlängningen av arbetstiden kommer givetvis att bliva en viss ökning av den totala kostnaden. Huruvida denna ändock kan komma att rymmas inom förut

angivna totalbelopp, 13,850,000 kronor, är så mycket svårare att uppgiva, som mycket avsevärda delar av arbetet återstå, och man kan icke förutsäga, huru långvarig den pågående arbetskonflikten kommer att bliva eller vilka löner, som efter konfliktens lösning behöva utbetalas. Då emellertid anläggningen torde komma att fullbordas under budgetåret 1924—1925, böra ovan angivna resterande belopp, 500,000 kronor, upptagas å riksstat för ifrågavarande år.

Kungl. Maj:t har emellertid icke ansett sig för ifrågavarande ändamål böra upptaga det begärda anslagsbeloppet. Departementschefen säger: "Enligt vad jag inhämtat från styrelsen, utgjorde den bokförda kostnaden för ifrågavarande anläggning den 1 september 1923 6,750,000 kronor. Av de anvisade medlen, 13,350,000 kronor, återstå således 600,000 kronor. Med hänsyn till den långvariga arbetsnedläggningen och däri följande framflyttning av arbetets fullbordan samt då elektrifieringen av statsbanan Stockholm—Göteborg icke vid nuvarande energiförbrukning är beroende av Lilla Edets kraftstations fullbordan, anser jag, att med äskande av ifrågavarande belopp, 500,000 kronor, kan anstå till nästa år."

Vår uppfattning är, att det icke är riktigt att fortfarande betrakta dessa arbeten som nödhjälpsarbeten, då detta beslut tillkom under trycket av förhållanden, som nu i hög grad förändrats. Då det måste synas som en angelägen sak att få fullbordat detta för staten viktiga arbete, och detta synes uteslutet, om man fasthåller vid principen att betala lägre löner än i öppna arbetsmarknaden, tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte i överensstämmelse med k. vattenfallsstyrelsens skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 september gjorda hemställan för fullbordande under budgetåret 1924—1925 av kraftstationen vid Lilla Edet bevilja ett ytterligare anslag av 500,000 kronor, samt uttala, att de fortsatta arbetena vid ifrågavarande anläggning icke skola hava natur av nödhjälpsarbete.

Stockholm den 18 januari 1924.

Anders Hansson.

C. P. Olsson.